

Pískovec

Hornina usazená (sedimentární) mechanického původu – zpevněná

Tato převážně křemenitá hornina s viditelnými pískovými zrny je jedním z nejběžnějších typů sedimentárních hornin.

Pod lupou lze pozorovat rozličné tvary jednotlivých zrn: pro **pouštní pískovec** jsou typická výrazně zaoblená zrna, kdežto **říční** varianty jsou ostrohranné a **pískovce pláží** tvoří přechodný stupeň mezi oběma extrémy.

Velikost zrna: 0,1-2mm.

Hlavní složky: Křemen, živec.

Vedlejší složky: Slída a mnoho dalších.

Vznik: Detritický z usazeného písku.

Podobné horniny: Ortokvarcit, arkóza, glaukontický pískovec, jílovitý pískovec.

Prachovské skály

Odolnost pískovce vůči zvětrávání závisí na složení a síle minerálního pojiva, které drží zrna písku pohromadě.

Využití:

Pískovec se používá jako atraktivní stavební kámen a již od pravěkých dob se z něj tesala monumentální díla, známá je např. Velká sfinga v egyptské Gíze.

Významný stavební kámen.

Toulovcovy maštale

Zbarvení:

Spolehlivým ukazatelem původu pískovce je také jeho zbarvení, které může být v odstínech bílé, červené, šedivé nebo zelené – barvu ovlivňuje obsah, typ tmele a příměsí.

Často lze pozorovat zvrstvení, viditelné jako skupiny vrstev odpovídající postupnému usazování nánosů zrn. Zvrstvené plochy mohou vykazovat také další znaky typické pro nánosové horniny, například čeřiny.

Výskyt:

Pískovce jsou u nás hojné, např. jílovité v české křídě (Český ráj, Teplické skály, Děčínská vrchovina) a vápňité v okolí Zlína, Vizovic, Luhačovic a jinde na vnější straně Karpat.

Pravčická brána

Vzorek pískovce byl získán při demolici hospodářského stavení v Proseči.